Broj 1061 | godina XXII. | 30. siječnja 2026. | cijena 3,30 €

LIDER

POSLOVNI TJEDNIK

lidermedia.hr



Prednosti i nedostaci pionirskog ulaska na tržište

- **IVAN TODORIĆ,** BITES & BEYOND:
  Vidimo li da je IPO najbolji način prikupljanja kapitala, otvoreni smo ići i tim putom
- **GEOPOLITIČKO PRESLAGIVANJE**
  Sigurnost ima cijenu
- **POSEBNI PRILOG**
  Investicijski i mirovinski fondovi

00426
9 771845 711000

NOVA PRAVILA O KRIPTOIMOVINI

Kripto ušao u zrelu fazu razvoja



Od 3500 tvrtki licenciranih prema starome režimu za pružanje usluga povezanih s kriptoimovinom u Europskoj uniji novu licenciju, tzv. MiCA, dobilo je manje od pet posto. U Hrvatskoj još nijedna, ali hoće

PIŠE VALENTINA STARČEVIĆ
valentina.starcevic@lidermedia.hr

Nakon stupanja na snagu Zakona o provedbi Uredbe o tržištima kriptoimovine (Markets in Crypto-Assets Regulation, MiCA) u srpnju 2024., od početka 2026. na snazi su i Pravilnik o sadržaju revizije pružatelja usluga povezanih s kriptoimovinom te Pravilnik o zaštiti imovine klijenata pružatelja usluga povezanih s kriptoimovinom. Pravilnicima se tako jače zaštićuje kriptoimovina ulagača i propisuje kako će poslovati društva koja će pružati kriptousluge u skladu s Uredbom MiCA. No trenutačno nema hrvatskih društava koja bi ponudila takvu uslugu, a prijelazno razdoblje u kojem se moraju uskladiti s pravilnicima traje do 1. srpnja ove godine.

Odgovor na kriptokolapse

Za **Nikolu Škorića**, osnivača i izvršnog direktora Electrocoina, stupanje na snagu dva pravilnika znači da je hrvatsko tržište kriptoimovine ušlo u fazu operativne i stvarne regulacije, ne samo formalnog usklađivanja s europskim propisima. Oni su praktična provedba MiCA-e na nacionalnoj razini, rekao je, pa Pravilnik o sadržaju revizije uvodi obvezu strukturirane, regulativno usmjerene revizije poslovanja pružatelja kriptousluga. Veli da nije riječ samo o provjeri financijskih izvještaja, nego i o provjeri usklađenosti s propisima, sustava upravljanja rizicima, internih kontrola i organizacijske strukture.

– Pravilnik o zaštiti imovine klijenata propisuje strogo odvajanje imovine klijenata, jasne evidencije, unutarnje kontrole i procedure koje smanjuju rizik od zloporabe, gubitaka ili miješanja sredstava klijenata s imovinom pružatelja usluga. Pravilnici su odgovor na svjetske kriptokolapse i potreba da se povjerenje u tržište gradi na pravilima, ne na reputaciji pojedinih platformi. Za ulagače ti su pravilnici veliko poboljšanje zaštite, smanjuju operativni i pravni rizik, ali regulacija ne uklanja tržišni rizik i ne jamči prinose. To znači manju vjerojatnost zloporabe sredstava, netransparentnog poslovanja ili situacija u kojima klijenti ne znaju što se događa s njihovom imovinom – opisuje Škorić.

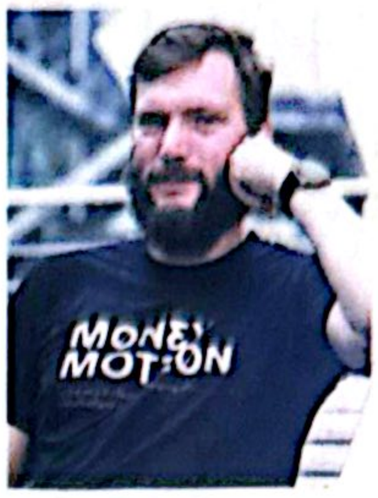
Nastavio je da za pružatelje usluga pravilnici znače znatno više regulativnih obveza, ali i jasnu legitimaciju onih koji su spremni poslovati ozbiljno te dugoročno, kao i usklađivanje zahtijeva ulaganja u reviziju, pravnu infrastrukturu, sigurnost informacijskih tehnologija, interne kontrole i upravljanje rizicima. Stoga, dodaje, u europskoj kriptoindustriji više nema mjesta za *startupove* i manje tvrtke te je od 3500 tvrtki licenciranih prema starom režimu tzv. licenciju MiCA dosad ishodilo njih manje od pet posto, što znači da je MiCA u jednom potezu izbrisala 95 posto europske kriptoindustrije.

– Nije neočekivano da zasad u Hanfinu registru nema domaćih društava s licencijom MiCA l. Prateći pravilnici su novi, postupak licenciranja je zahtjevan i dugotrajan, a kriptosubjekti do sada su poslovali u fleksibilnijem režimu. Manji dio njih podnio je zahtjev za licenciranje te je u fazi obrade, dio se još priprema za podnošenje zahtjeva, a veći je dio zaključio da nema kapacitete za ispunjavanje svih složenih zahtjeva. MiCA je tako kriptotržištu doni-



Denis Koštić,
VLASNIK I DIREKTOR BITBLOCKA:

– U Hanfinu registru nema domaćih društava ovlaštenih za pružanje kriptousluga zbog zahtjevnosti novoga regulativnog okvira i stoga što je tržište još u prijelaznoj fazi



Nikola Škorić,
OSNIVAČ I IZVRŠNI DIREKTOR ELECTROCOINA:

– Regulacija ne uklanja tržišni rizik i ne jamči prinose. Ona znači manju vjerojatnost zloporabe sredstava, netransparentnog poslovanja ili situacija u kojima klijenti ne znaju što se događa s njihovom imovinom

jela pravnu jasnoću, jedinstvena pravila i regulativnu predvidljivost u cijelom EU-u. To je kriptotvrtkama u EU-u otvorilo vrata suradnje s tradicionalnim financijskim institucijama i danas Electrocoin radi na projektima s tri banke u Hrvatskoj. Prije stupanja na snagu MiCA-e suradnja banaka i kriptotvrtki smatrana je iznimno rizičnom te su se rijetke banke upuštale u to. Regulacija kriptoimovine ne znači kraj kripta, nego njegov ulazak u zrelu fazu razvoja. Ne uklanja volatilnost i investicijski rizik, ali stvara sigurnije i transparentnije okružje – iznosi Škorić.

VASP-ovi postaju CASP-ovi

U skladu s hrvatskim Zakonom o provedbi Uredbe o tržištima kriptoimovine, pružatelji usluga povezanih s kriptoimovinom (engl. *crypto-asset service provider*, CASP) kojima će Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (Hanfa) izdati odobrenje za rad podliježu obvezi zakonske revizije godišnjih financijskih izvještaja za svaku poslovnu godinu, rekli su u Hanfi. Objašnjavaju da Pravilnik o sadržaju revizije konkretizira opseg i sadržaj revizije godišnjih financijskih izvještaja, kao i revizije nadzornog izvještaja o bonitetnim zahtjevima, što je standard za sve kategorije subjekata Hanfina nadzora.

Pravilnik o zaštiti imovine detaljizira, napominju, čega se moraju pridržavati društva koja pružaju kriptousluge i raspolažu kriptoimovinom te novčanim sredstvima svojih klijenata. U Hanfi vele da se to ponajprije odnosi na odvojenost imovine klijenata od kriptoimovine ili novčanih sredstava samog društva, recimo držanje na različitim bankovnim računima odnosno novčanicima, ažurno vođenje evidencija o imateljima takve imovine ili vođenju računa o primjerenosti treće strane kod koje je takva imovina klijenata pohranjena.

– Pravilnici će se primjenjivati na licencirana društva, nakon završetka prijelaznog razdoblja, odnosno od 1. srpnja. Tako se štite kriptoimovina i novčana sredstva klijenata, primjerice, kada društvo ide u likvidaciju ili stečaj. Takva pravila primjenjuju se isključivo na društva koja su dobila ili će dobiti odobrenje u skladu s Uredbom MiCA, pa poslovanjem s nelicenciranim društvima klijent povećava rizik da ne dođe do svoje imovine. U Hanfinu registru trenutačno nema društava ovlaštenih za pružanje usluga povezanih s kriptoimovinom (CASP-ovi) u skladu s Uredbom MiCA. Bez licencije MiCA trenutačno kriptousluge mogu pružati isključivo društva upisana u Hanfin registar Pravnih subjekata pružatelja usluga virtualne imovine ovdje, a koja trenutačno pružaju kriptousluge temeljem Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma (engl. *virtual asset service provider*, VASP) te su ona samo u

95

POSTO EUROPSKE KRIPTOINDUSTRIJE
IZBRISANO JE OTKAD JE U SRPNJU 2024. NA SNAGU STUPILA UREDBA O TRŽIŠTIMA KRIPTOIMOVINE ILI MICA

tom dijelu poslovanja pod Hanfinim nadzorom. Ta društva imaju rok do 1. srpnja ishoditi od Hanfe licenciju i nastaviti svoje poslovanje kao CASP u skladu s MiCA-om. Očekujemo da će većina od 17 društava koja su upisana u registar VASP-ova pokrenuti takav postupak – vjeruju u Hanfi.

Veći troškovi i profesionalnost

Budući da se ulaganje u kriptoimovinu smatra izrazito volatilnim, rizik gubitka je dosta visok te Hanfa građanima preporučuje da ulažu samo onaj novac koji im nije potreban za svakodnevni život te za koji mogu podnijeti rizik gubitka. Savjetuje građanima da prije bilo kakve odluke o ulaganju provjere nalazili se društvo u nekom od Hanfinih registara ili je možda na Hanfinoj listi potencijalnih prijevara te da budu oprezni kada se u oglasima upotrebljavaju zvučni pojmovi poput 'kripto', 'velika i brza zarada' ili imena poznatih osoba, poput **Elona Muska**. I prema **Denisu Koštiću**, vlasniku i direktoru Bitblocka, stupanjem na snagu Pravilnika prvi put se u Hrvatskoj jasno i obvezujuće uređuje revidiranje poslovanja pružatelja kriptousluga te kako se mora čuvati i štititi imovina klijenata. Pravilnik o sadržaju revizije uvodi standardiziranu i obveznu reviziju financijskih izvještaja i regulativnih zahtjeva, čime se poslovanje pružatelja kriptousluga čini transparentnije i provjerljivije. Iako ne donosi neposredne promjene vidljive krajnjim korisnicima, on strukturno jača tržište i stvara preduvjete za razvoj domaćih, licenciranih pružatelja usluga. Pravilnik o zaštiti imovine klijenata, slaže se, znatno smanjuje rizik od zloporabe i gubitaka te jača povjerenje korisnika.

– Za pružatelje usluga povezanih s kriptoimovinom pravilnici imaju znatno strože organizacijske, operativne i nadzorne zahtjeve. Moraju osigurati odvojenost imovine klijenata, uspostaviti jasne interne kontrole, voditi točne evidencije te podlijegati obveznoj i standardiziranoj reviziji financijskog i regulativnog izvještavanja. Time se povećavaju troškovi i složenost poslovanja, ali se istodobno podiže profesionalnost naše djelatnosti. U Hanfinu registru nema domaćih društava ovlaštenih za pružanje kriptousluga zbog zahtjevnosti novoga regulativnog okvira i stoga što je tržište još u prijelaznoj fazi. Postupak dobivanja odobrenja prema MiCA-i traži velike pripreme, uključujući kapitalne zahtjeve, organizacijsku strukturu, sustave za sprječavanje pranja novca i tehničku spremnost. Očekujemo da je većina postojećih pružatelja već predala ili intenzivno priprema zahtjeve za ovlaštenje, ali pojedina društva iz drugih država članica već posluju u Hrvatskoj na temelju odobrenja iz svojih matičnih država članica Europske unije – naglasio je Koštić. ●